Dette dokument er et dokumentationsredskab, og institutionerne påtager sig intet ansvar herfor

►**B**

RÅDETS DIREKTIV 93/109/EF

af 6. december 1993

om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere

(EFT L 329 af 30.12.1993, s. 34)

Ændret ved:

		Tidende		
		nr.	side	dato
►**M1**	Rådets direktiv 2013/1/EU af 20. december 2012	L 26	27	26.1.2013

▼B

RÅDETS DIREKTIV 93/109/EF

af 6. december 1993

om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 8 B, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ([1]), og

ud fra følgende betragtninger:

Traktaten om Den Europæiske Union udgør en ny fase i processen hen imod en stadig snævrere sammenslutning mellem de europæiske folk; den har bl.a. til opgave på en sammenhængende og solidarisk måde at tilrettelægge forbindelserne mellem medlemsstaternes folk, og et af dens grundlæggende mål er at styrke beskyttelsen af medlemsstaternes statsborgeres rettigheder og interesser gennem indførelsen af et unionsborgerskab;

i afsnit II i traktaten om Den Europæiske Union, der indeholder bestemmelser om ændring af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab med henblik på oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, indføres der med henblik herpå et unionsborgerskab for alle medlemsstaternes statsborgere, som i kraft af dette unionsborgerskab tillægges en række rettigheder;

den valgret og valgbarhed i bopælslandet ved valg til Europa-Parlamentet, der fastsættes ved artikel 8 B, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, er en udmøntning af forbuddet mod forskelsbehandling mellem et lands statsborgere og statsborgere fra andre EF-lande samt en logisk følge af retten til at færdes og opholde sig frit på andre medlemsstaters område i henhold til EF-traktatens artikel 8 A;

EF-traktatens artikel 8 B, stk. 2, omhandler kun muligheden for at stemme og lade sig opstille ved valg til Europa-Parlamentet og foregriber på ingen måde, at der i henhold til i EF-traktatens artikel 138, stk. 3, skal fastsættes en ensartet valgmåde i alle medlemsstater; bestemmelsen har hovedsagelig til formål at ophæve det krav om indfødsret i landet, der for øjeblikket stilles i de fleste medlemsstater for at kunne udøve disse rettigheder;

anvendelsen af EF-traktatens artikel 8 B, stk. 2, forudsætter ikke en harmonisering af medlemsstaternes valgordninger, og under hensyn til proportionaliteitsprincippet i EF-traktatens artikel 3 B, stk. 3, bør Fællesskabets lovgivning på dette område ikke omfatte mere, end hvad der er nødvendigt for at virkeliggøre målet i EF-traktatens artikel 8 B, stk. 2;.

([1]) EFT nr. C 329 af 6. 12. 1993.

▼B

EF-traktatens artikel 8 B, stk. 2, tilsigter, at alle unionsborgere ved valg til Europa-Parlamentet skal kunne udøve deres valgret og valgbarhed på samme vilkår i bopælslandet, uanset om de er statsborgere i det pågældende land eller ej; de krav, bl.a. med hensyn til varighed af bopæl i landet samt bevis herfor, der stilles til statsborgere fra andre EF-lande, må derfor være de samme som dem, der i givet fald stilles til landets egne statsborgere;

den valgret og valgbarhed til Europa-Parlamentet i bopælslandet, som fastsættes for EF-borgere i EF-traktatens artikel 8 B, stk. 2, træder dog ikke i stedet for deres valgret og valgbarhed i deres hjemland; det er vigtigt at respektere unionsborgernes frihed til at vælge, i hvilken medlemsstat de ønsker at deltage i EF-valg, idet der dog må drages omsorg for, at denne frihed ikke misbruges til at stemme eller lade sig opstille i flere lande samtidig;

enhver undtagelse fra de almindelige regler i nærværende direktiv bør ifølge EF-traktatens artikel 8 B, stk. 2, være begrundet i specifikke problemer i en medlemsstat, og enhver undtagelse bør i sagens natur kunne tages op til fornyet overvejelse;

sådanne specifikke problemer kan bl.a. opstå i en medlemsstat, hvor antallet af de bosiddende unionsborgere uden statsborgerskab i landet, der har nået valgalderen, klart overstiger gennemsnittet; udgør disse unionsborgere 20 % af den samlede vælgerskare, er det berettiget at træffe undtagelsesbestemmelser, der er baseret på varigheden af bopæl i landet;

formålet med unionsborgerskabet er at fremme unionsborgernes integrering i deres værtsland, og det stemmer i den sammenhæng overens med traktatens intentioner om at undgå enhver polarisering mellem nationale og ikke-nationale kandidatlister;

denne risiko for polarisering gør sig navnlig gældende i en medlemsstat, hvor antallet af bosiddende unionsborgere fra andre medlemsstater i den stemmeberettigede alder overstiger 20 % af det samlede antal derboende unionsborgere i den stemmeberettigede alder, og den pågældende medlemsstat bør derfor under overholdelse af EF-traktatens artikel 8 B kunne fastsætte særlige bestemmelser om kandidatlisters sammensætning;

i visse medlemsstater har derboende statsborgere fra andre medlemsstater valgret ved valg til det nationale parlament, og visse af dette direktivs bestemmelser kan derfor ikke anvendes der —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

▼B

KAPITEL I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

1. I dette direktiv fastsættes bestemmelserne for valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere.

2. Bestemmelserne i dette direktiv berører ikke de enkelte medlemsstaters bestemmelser om valgret og valgbarhed for de af deres statsborgere, der har bopæl uden for deres valgområde.

Artikel 2

I dette direktiv forstås ved:

1) »valg til Europa-Parlamentet«: almindelige direkte valg af repræsentanterne i Europa-Parlamentet, jf. akten af 20. september 1976 ([1])

2) »valgområde«: det område i en medlemsstat, inden for hvilket folket i den pågældende medlemsstat vælger repræsentanter til Europa-Parlamentet i overensstemmelse med førnævnte akt samt med valgloven i vedkommende medlemsstat

3) »bopælsland«: den medlemsstat, hvor unionsborgeren har bopæl, men ikke er statsborger

4) »hjemland«: den medlemsstat, hvor unionsborgeren er statsborger

5) »EF-vælger«: enhver unionsborger med valgret til Europa-Parlamentet i bopælslandet i overensstemmelse med bestemmelserne i dette direktiv

6) »EF-valgbar«: enhver unionsborger, der er valgbar til Europa-Parlamentet i bopælslandet i overensstemmelse med bestemmelserne i dette direktiv

7) »valgliste«: den officielle liste over alle vælgere med valgret i en bestemt valgkreds eller andet lokalt afstemningsområde, som udarbejdes og ajourføres af den kompetente myndighed i henhold til bopælslandets valglovgivning, eller folkeregisteret, såfremt en vælgers valgret fremgår heraf

8) »skæringsdato«: den dato eller de datoer, hvor unionsborgere i henhold til lovgivningen i bopælslandet skal opfylde betingelserne for valgret og valgbarhed i landet

9) »formel erklæring«: erklæring afgivet under strafansvar af en vælger eller en valgbar, i overensstemmelse med national gældende lov.

([1]) EFT nr. L 278 af 8. 10. 1976, s. 5.

▼B

Artikel 3

Enhver person, der på skæringsdatoen:

a) er unionsborger i henhold til traktatens artikel 8, stk. 1, andet afsnit, og som

b) uden at være statsborger i bopælslandet i øvrigt opfylder de betingelser for valgret og valgbarhed, der i henhold til dette lands lovgivning kræves opfyldt af landets egne statsborgere,

har valgret og er valgbar i bopælslandet ved valg til Europa-Parlamentet, medmindre vedkommende har fortabt sine rettigheder i henhold til artikel 6 eller 7.

Hvis bopælslandets statsborgere for at være valgbare skal have været statsborgere i et bestemt tidsrum, anses unionsborgere for at opfylde denne betingelse, når de i samme tidsrum har været statsborgere i en medlemsstat.

Artikel 4

1. EF-vælgere kan udøve deres valgret enten i bopælslandet eller i hjemlandet. Ingen må afgive stemme mere end én gang ved hvert valg.

2. Ingen må lade sig opstille i mere end én medlemsstat ved hvert valg.

Artikel 5

Hvis bopælslandets statsborgere for at have valgret og være valgbare skal have haft bopæl inden for landets valgområde i et bestemt tidsrum, anses EF-vælgere og EF-valgbare for at opfylde denne betingelse, når de har haft bopæl i et tilsvarende tidsrum i andre medlemsstater. Denne bestemmelse gælder med forbehold af særlige krav til varighed af bopæl i en bestemt valgkreds eller et lokalt afstemningsområde.

Artikel 6

▼M1

1. En unionsborger, der har bopæl i en medlemsstat uden at være statsborger i landet, og som ved en individuel retslig eller administrativ afgørelse, forudsat at sidstnævnte kan gøres til genstand for retslig prøvelse, har fortabt sin valgbarhed i henhold til enten bopælslandets eller hjemlandets lovgivning, er ikke valgbar i bopælslandet ved valg til Europa-Parlamentet.

2. Bopælslandet forsikrer sig om, at en unionsborger, der har tilkendegivet ønske om at udøve sin ret til at lade sig opstille i landet, ikke har fortabt denne ret i hjemlandet ved en individuel retslig eller administrativ afgørelse, forudsat at sidstnævnte kan gøres til genstand for retslig prøvelse.

▼M1

3. Med henblik på gennemførelse af denne artikels stk. 2 fremsender bopælslandet den i artikel 10, stk. 1, omhandlede erklæring til hjemlandet. I samme øjemed fremsendes de fornødne og foreliggende oplysninger fra hjemlandet på behørig vis inden for fem arbejdsdage efter modtagelsen af meddelelsen eller, hvis det er muligt, inden for en kortere tidsfrist, hvis bopælslandet har anmodet herom. Disse oplysninger må kun omfatte angivelser, som er absolut nødvendige for gennemførelsen af denne artikel, og de må kun anvendes til dette formål.

Hvis bopælslandet ikke modtager oplysningerne inden for tidsfristen, accepteres kandidaten alligevel som kandidat.

4. Afkræfter oplysningerne erklæringens indhold, træffer bopælslandet, uanset om det modtager oplysningerne inden for tidsfristen eller senere, de nødvendige foranstaltninger i henhold til national lovgivning til at forhindre den pågældende i at lade sig opstille, eller hvis dette ikke er muligt, til at forhindre den pågældende i at blive valgt eller i at udøve sit mandat.

5. Medlemsstaterne udpeger et kontaktpunkt til at modtage og videregive de oplysninger, der er nødvendige for anvendelsen af stk. 3. De meddeler Kommissionen navn på og kontaktoplysninger for kontaktpunktet og alle ajourførte oplysninger eller ændringer vedrørende kontaktpunktet. Kommissionen fører en liste over kontaktpunkterne og stiller den til rådighed for medlemsstaterne.

▼B

Artikel 7

1. Bopælslandet har ret til at forsikre sig om, at en unionsborger, der har tilkendegivet ønske om at udøve sin valgret i landet, ikke ved en civil- eller strafferetlig afgørelse har fortabt denne ret i hjemlandet.

2. Med henblik på gennemførelse af stk. 1 kan bopælslandet fremsende den i artikel 9, stk. 2, omhandlede erklæring til hjemlandet. I samme øjemed fremsendes de fornødne og normalt foreliggende oplysninger fra hjemlandet på behørig vis og inden for en rimelig frist; disse oplysninger må kun omfatte angivelser, som er absolut nødvendige for gennemførelsen af denne artikel, og de må ikke anvendes til andet formål. Afkræfter oplysningerne erklæringens indhold, træffer bopælslandet de nødvendige foranstaltninger til at forhindre den pågældende i at afgive sin stemme.

3. Desuden kan hjemlandet på behørigt vis og inden for en rimelig frist tilsende bopælslandet alle oplysninger, der er nødvendige for gennemførelsen af denne artikel.

Artikel 8

1. EF-vælgere kan udøve deres valgret i bopælslandet, hvis de har tilkendegivet ønske herom.

2. Er der stemmepligt i bopælslandet, gælder denne pligt for de EF-vælgere, som har tilkendegivet ønske om at stemme dér.

▼B

KAPITEL II

UDØVELSE AF VALGRET OG VALGBARHED

Artikel 9

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til, at de EF-vælgere, der har tilkendegivet ønske herom, kan blive optaget på valglisten i tilstrækkelig god tid inden selve valget.

2. For at blive optaget på valglisten skal en EF-vælger føre samme beviser som en vælger med statsborgerskab i landet Vedkommende skal endvidere fremlægge en formel erklæring med angivelse af:

a) nationalitet og adresse i valgområdet i bopælslandet

b) i hvilken valgkreds eller i hvilket afstemningsområde vedkommende eventuelt senest var optaget på valglisten i hjemlandet, og

c) at vedkommende kun vil udøve sin valgret i bopælslandet.

3. Endvidere kan bopælslandet kræve, at EF-vælgeren

a) i den i stk. 2 omhandlede erklæring angiver, at vedkommende ikke har fortabt valgretten i sit hjemland

b) fremlægger er gyldigt identitetsbevis

c) oplyser fra hvilken dato vedkommende har været bosiddende i den pågældende stat eller i en anden medlemsstat.

4. EF-vælgere, der er blevet optaget på valglisten, fortsætter med at være optaget på denne på samme vilkår som vælgere med statsborgerskab i landet, indtil de anmoder om at blive slettet eller automatisk bliver slettet, fordi de ikke længere opfylder de betingelser, der kræves opfyldt for udøvelse af valgretten.

Artikel 10

1. Ved sin anmeldelse som kandidat skal en EF-valgbar føre samme beviser som en kandidat med statsborgerskab i landet. Vedkommende skal desuden fremlægge en formel erklæring med angivelse af:

▼M1

a) nationalitet, fødselsdato og fødested, seneste adresse i hjemlandet og adresse i valgområdet i bopælslandet

▼B

b) at vedkommende ikke samtidig opstiller til valg til Europa-Parlamentet i en anden medlemsstat

c) i hvilken valgkreds eller i hvilket afstemningsområde vedkommende eventuelt senest var optaget på valglisten i hjemlandet

▼M1

d) at vedkommende ikke har fortabt retten til at opstille i hjemlandet gennem en individuel retslig eller administrativ afgørelse, forudsat at sidstnævnte kan gøres til genstand for retslig prøvelse.

_____

▼B

3. Endvidere kan bopælslandet kræve, at den EF-valgbare fremlægger et gyldigt identitetsbevis; det kan ligeledes kræve, at den pågældende oplyser, fra hvilken dato den pågældende har været statsborger i en medlemsstat.

Artikel 11

1. Bopælslandet underretter den pågældende om, hvorvidt anmodningen om optagelse på valglisten eller kandidatlisten er imødekommet.

2. Unionsborgere, som i bopælslandet har fået afslag på anmodning om optagelse på valglisten, eller hvis opstilling er blevet afvist, har samme klageadgang, som vælgere og valgbare med statsborgerskab i bopælslandet har i tilsvarende tilfælde i henhold til landets lovgivning.

Artikel 12

Bopælslandet skal i tilstrækkelig god tid på behørig vis underrette EF-vælgere og EF-valgbare om de betingelser og bestemmelser, der gælder for udøvelse af valgret og valgbarhed i det pågældende land.

Artikel 13

Medlemsstaterne udveksler de oplysninger, der er nødvendige for gennemførelsen af artikel 4. Med henblik herpå sender bopælslandet på grundlag af den i artikel 9 og 10 omhandlede formelle erklæring i passende tid inden selve valget oplysninger om statsborgere, som er optaget på valglisten, eller som har anmeldt deres kandidatur, til disses hjemland. Hjemlandet træffer i henhold til sin nationale lovgivning de nødvendige foranstaltninger til at hindre, at dets statsborgere afgiver stemme to gange eller opstiller to steder.

KAPITEL III

UNDTAGELSES- OG OVERGANGSBESTEMMELSER

Artikel 14

1. Udgør de unionsborgere i den stemmeberettigede alder, der har bopæl i en medlemsstat, hvori de ikke har statsborgerskab, pr. 1. januar 1993 mere end 20 % af samtlige bosiddende unionsborgere i den stemmeberettigede alder i den pågældende medlemsstat, kan denne, uanset bestemmelserne i artikel 3, 9 og 10, bestemme:

▼B

a) at valgret et forbeholdt de EF-vælgere, der mindst har haft bopæl i landet i et nærmere fastsat tidsrum, som dog ikke kan overstige fem år

b) at valgbarhed er forbeholdt de EF-valgbare, der mindst har haft bopæl i landet i et nærmere fastsat tidsrum, som dog ikke kan overstige ti år.

Disse bestemmelser berører ikke de hensigtsmæssige foranstaltninger, som denne medlemsstat kan træffe med hensyn til sammensætning af kandidatslisterne, og som navnlig skal lette integrationen af unionsborgere, der ikke er nationale statsborgere.

EF-vælgere og EF-valgbare er ikke underlagt kravene i første afsnit med hensyn til det tidsrum, de skal have haft bopæl i bopælslandet, såfremt de ikke har valgret eller er valgbare som følge af, at de har bopæl uden for hjemlandet, eller som følge af varigheden af dette ophold.

2. Såfremt det pr. 1. februar 1994 i en medlemsstats lovgivning fastsættes, at statsborgere fra en anden medlemsstat, der har bopæl dér, har valgret til denne medlemsstats nationale parlament og derfor kan blive optaget på denne medlemsstats egne vælgere, kan denne første medlemsstat uanset dette direktiv undlade at anvende direktivets artikel 6 til 13 på disse statsborgere.

3. Senest den 31. december 1997 og derefter 18 måneder forud for hvert valg til Europa-Parlamentet forelægger Kommissionen en rapport for Rådet og Europa-Parlamentet, hvori den kontrollerer, om begrundelserne for at give de pågældende medlemsstater tilladelse til at indføre undtagelsesbestemmelser efter EF-traktatens artikel 8 B, stk. 2, fortsat består, idet Kommissionen i givet fald foreslår, at der foretages de fornødne tilpasninger.

Medlemsstater, der indfører undtagelsesbestemmelser i henhold til stk. 1, meddeler Kommissionen alle fornødne oplysninger til begrundelse heraf.

Artikel 15

Følgende særbestemmelser gælder for fjerde direkte valg til Europa-Parlamentet:

a) for unionsborgere, der pr. 15. februar 1994 allerede har valgret i bopælslandet og er optaget på en valgliste i bopælslandet, kræves formaliteterne i artikel 9 ikke opfyldt

b) de medlemsstater, hvor valglisterne er opstillet før den 15. februar 1994, tager de fornødne skridt til at sikre, at EF-vælgere, der ønsker, at udøve deres valgret i det pågældende land, kan blive optaget på valglisterne i tide før valgdagen

▼B

c) i de medlemsstater, hvor der ikke opstilles specifikke valglister, men hvor borgerens valgret er anført i folkeregistreret, og hvor der ikke er stemmepligt, kan denne ordning ligeledes finde anvendelse på de EF-vælgere, der er opført i dette register, og som efter at være blevet underrettet individuelt om deres rettigheder ikke har tilkendegivet ønske om at udøve deres valgret i hjemlandet. De sender hjemlandets myndigheder det dokument, hvori det tilkendegives, at disse vælgere har givet udtryk for, at de agter at stemme i bopælsstaten

d) de medlemsstater, som har en ved lov fastsat intern procedure for opstilling af kandidater for de politiske partier, kan bestemme, at procedurer, som er indledt i overensstemmelse med loven før den 1. februar 1994, og afgørelser truffet i forbindelse hermed, fortsat er gyldige.

KAPITEL IV

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 16

Kommissionen aflægger senest den 31. december 1995 rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsenaf dette direktiv ved valget til Europa-Parlamentet i juni 1994. På grundlag af denne rapport kan Rådet enstemmigt på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet vedtage bestemmelser om ændring af dette direktiv.

Artikel 17

Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 1. februar 1994. De underretter straks Kommissionen herom.

Når medlemsstaterne vedtager disse love og administrative bestemmelser, skal de indeholde en henvisning til dette direktiv, eller de skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

Artikel 18

Dette direktiv træder i kraft på dagen for dets offentliggørelse i *De Europæiske Fælleskabers Tidende*.

Artikel 19

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.